

Den beholder Uretfærdigheden ved de gamle Hartkornsskatter, idet den ligesom disse ikke tager Sigte paa Skatteevnen; den beskatter Gæld lige saa godt som Formue; den beskatter alle Ejendomme ens uden Hensyn til Prioriteter. Det gør den ny Ejendoms skyld, og det gøre de gamle Hartkornsskatter ogsaa, og det er det, vi have klaget over atter og atter. Men saa føjer den en ny Uretfærdighed til, som efter mit Skøn er temmelig stor, og denne ny Uretfærdighed bestaar, som jeg allerede har sagt, deri, at man forhøjer Værdien for de mindre Ejendomme. Jo længere man kommer ned, desto større bliver Ejendoms værdien forholdsvis, og jo højere man kommer op, desto mindre. Forholdet er jo, saaledes som de statistiske Oplysninger, der foreligge for os, klart godtgøre, at Ejendoms værdien mellem 1 Fjerding og 1 Td. Hartkorn udgør 10,000 Kr. pr. Td. Hartkorn; naar vi komme til Ejendomme mellem 1 og 2 Tdr. Hartkorn, udgør Ejendoms værdien 8,000 Kr. pr. Td. Hartkorn, komme vi til Ejendomme mellem 2 og 4 Tdr. Hartkorn, udgør Ejendoms værdien 6,700 Kr. pr. Td. Hartkorn, mellem 4 og 12 Tdr. Hartkorn 6,000 Kr. pr. Td. Hartkorn og over 12 Tdr. Hartkorn 6,200 Kr. pr. Td. Hartkorn. Man ser altsaa, at de mindre Ejendomme og navnlig dem paa under 1 Td. Hartkorn have næsten dobbelt saa høj Værdi som Ejendomme over 12 Tdr. Hartkorn. Altsaa, denne Ejendoms skyld vil, som sagt, falde paa de mindre Ejendomme mere uretfærdigt end de nuværende Hartkornsskatter og vil altsaa gøre Uretfærdigheden ved den nuværende Hartkornsbeskatning endnu større.

Jeg skal ikke opholde mig ved, at det er en temmelig radikal Omvæltning, det ærede Flertal foreslaar; det er fornøjeligt, at det ærede Flertal er kommet dertil, at det ikke længere taler om, at Skatter ere Grundbyrder, Prioriteter, at Gammelskatten er hellig og ukrænkelig, og at den maa man ikke paa nogen Maade røre ved. At det har opgivet disse Teorier, er meget fornøjeligt, det er jeg, som sagt, meget glad ved at høre, men at det ærede Flertal skulde blive saa radikalt, at det skulde foreslaa: Væk med hele den Historie, paa eet Bræt, har overrasket mig i høj Grad, for det gaar dog ud over, hvad man hidtil har kendt baade i denne Rigsdag og i andre Landes Rigsdage. Vi have jo haft Skatteomlægninger af forskellig Art, Ophevelsen af Prioriteter og deslige, tidligere, men saa har man dog gjort forskellige Ting, man har givet Erstatning, eller man

har ladet det tage en Række af Aar, det har man saaledes gjort i andre Lande, i Sverige f. Eks. i 20 Aar, — eller man har givet en Frist af en Række Aar, 10 Aar tror jeg saaledes man gav, da Møllerprivilegierne bleve hævede. En saadan Fremgangsmaade har man fulgt for ikke at gøre Omvæltningen altfor radikal, men Flertallet foretager det med et eneste Slag, det ærede Flertal har taget en rask Beslutning, og nu skal det ske lige paa en Gang. Naa, jeg skal med stor Fornøjelse forhandle med det ærede Flertal om, hvorvidt det skulde kunne lykkes at gennemføre noget saadant, men jeg skal ikke nægte, jeg har nogen Tvivl om, hvorvidt det skulde lykkes at faa noget saadant gennemført i den ene eller halvanden Maanedes Tid, der er tilbage af denne Rigsdagsamling; jeg kan ikke nægte, at der, hvad den ærede Ordfører ikke syntes at ville erkende, er noget i, hvad f. Eks. Bornholmerne sige, at naar de nu for Øjeblikket staa med en samlet Hartkornsskat til Staten, beregnet efter dansk Hartkorn, ikke bornholmsk Hartkorn, af mellem 7 og 8 Kr., medens det øvrige Hartkorn i Landet staa med en samlet Skat af mellem 17—18 Kr., og man saa stryger denne Forskel og stiller Bornholmerne lige med alle andre, saa kan jeg ikke nægte, at det kan være meget retfærdigt at gøre det gennem en lang Række af Aar, naar Overgangen sker paa en lempelig Maade, men om det er retfærdigt at gøre det saadan lige med eet Slag og sige: 1ste Juli skal det begynde, det har jeg nogen Tvivl om. — Ligeledes har jeg nogen Tvivl om, hvorvidt noget lignende vil være retfærdigt over for en hel Del Ejendomme i Jylland. Maa jeg nævne et Eksempel: en rigtig god Gaard, vil jeg kalde det, uagtet det kun er et Hus med en Skæppe Hartkorn, den har ingen Udgift nu, er altsaa adskillige Tusind mere værd end en lignende Ejendom af lignende Størrelse. Naar man nu med eet Slag siger: Den skal have Ejendoms skyld lige med alle andre, og det lige paa eet Bræt, saa er jeg ikke sikker paa, at det vil være en rigtig retfærdig Maade at lovgive paa. Jeg er heller ikke sikker paa, at den ærede Ordfører vilde sige, det var rigtigt, dersom samme Mand havde en 2—3000 Kr. liggende i sit Skab kontant, og saa Lovgivningsmagten vedtog en Lov, der sagde til ham: Nu skal du ud med dem lige paa een Gang, nu kommer vi og tage dem. Jeg er ikke sikker paa, at den ærede Ordfører vilde finde det retfærdigt. Og paa samme